

2 CENTESIMI

Predbrojba za Monarhi ja iznada 4 K za 3 mjeseca. Pojedini broj 2 para.

Abbonamento per la Monarchia: Corone 4 per 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

Abbonament für die Monarchie: viereljährig 4 K, einzeln Nummer 2 Heller.

OMNIBUS

2 BELLEN

Za uvrtanje objava u Malom oglasniku photo se za svaku ried 2 para. Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d' avvisi nel «Notiziario d'affari» si paga per ogni parola 2 cent. L'assa minimale 30 centesimi.

Jedes Wort bei «kleinen Anzeigen» kostet 2 h. Die niedrigste Taxe 30 h.

Izidi avaki dan sala nedjelje i svetka u 11 ura prije podne.

Esse ogni giorno eccettuato le domeniche e feste alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Uprava i uredništvo - Amministrations e redazione - Administration und Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije J. Krmpotić i dr., PULA - Via Giulia br. 1.

NOTIZIE.

Locali.

Furti al mercato. Il custode Rodolfo Selles e la guardia di pubblica sicurezza Pietro Fonda, arrestati.

Dappi tempo succedevano dei furti al mercato centrale, senza che mai fosse possibile rintracciare l'autore. L'ultimo furto fu commesso nella notte dal 7-8 corr. di parecchi pezzi di carne affumicata.

Sabato dopomezoddi i due agenti di polizia Carlin e Jellen si portarono al mercato e perquisirono alcuni magazzini, il laboratorio del custode e infine la sua abitazione, ove, in seguito a stringenti domande, ricavarono dalla donna che convive col Selles la confessione che fu lui a rubare.

Venuto nel frattempo il Selles, questi confermò i furti e accusò quale complice la guardia di p. s. Fonda. Le perquisizioni nei quartieri del Fonda e del Selles confermarono i furti. Fu tosto arrestata anche la moglie del Fonda, Lucia, e la concubina del Selles, Caterina Nesman. Il Selles vive già da 2 anni diviso dalla propria moglie colla quale ebbe tre creature che stanno colla madre; colla Nesman non ha creature. Il Fonda è pure senza prole.

Al giudizio.

I nostri lettori si ricorderanno di quella truffa dei fili di telefono, commessa da un milite che poi vendeva i fili a Nicolò Martin e Napoleone Tuis. Si fu nell'occasione delle relative perquisizioni di polizia che Napoleone Tuis offese l'agente di polizia Carlin e venne perciò condannato a 3 giorni d'arresto.

Smarrito.

Il cadetto di marina Müller perdetto una tabacchiera d'argento con entro 90 C.

Rinvvenuto.

Un mazzo di chiavi da cassa forte che sono ora depositate all'ufficio di polizia in Piazza Foro.

Arrestati la notte scorsa.

Il milite Giov. Sušan per eccessi nell'osteria Magasid in via Stovagnara. Per casti e schiamazzi notturni furono arrestati e indì rimessi in libertà. Runco Giovanni fu Domenico, Balde Giuseppe fu Francesco, Bestulich Giovanni fu Giov., Dovolich Giovanni fu Michele e Budicija Giuseppe fu Giovanni.

Denunziati.

Matteo Blascovich via Arena 42, per smercio bibite spiritose prima dell'orario. Sardonio Giusto fu Giuseppe per offese alle guardie.

Varie.

Cherso.

Finalmente incominciano a giungere, un po' alla volta, dal capitano le evasioni ai ricorsi, sicchè il tempo delle elezioni non dovrebbe esser troppo lontano.

I cavallotti si preparano alla lotta, noi pure non dormiamo. Contro il nostro popolo lottano i cosidetti italiani. Qui a Cherso la lotta nazionale è alquanto differente che negli altri luoghi. A Cherso la lotta ha anche un carattere sociale.

Da una parte sono i «viastela» che sarebbero di «aristocratici» (Petris, Colombis, Moise ed altre famiglie croate italianizzate) e dall'altra parte è il basso popolo, sono i «kopaci», zappattori di terra, questi sono i democratici.

Anni fa gli aristocratici erano grossi possidenti, tenevano delle vaste «stanzie» ove lavorava il popolo che viveva nella convinzione che deve solamente lavorare, baciare il bastone che lo colpisce e tacere.

Naturalmente coll'andar del tempo le condizioni cambiano e gli onnipotenti «aristocratici» cominciarono a perdere il potere e anche l'aver.

Oggi la maggior parte sono quasi tutti spiantati, e se non fosse il democratico Giuseppe Baicich-Rocco che li tiene ancora in sella, il loro potere sarebbe già sparito.

I lettori devono sapere, che in questi ultimi anni, fra alcuni seguaci delle «viastela» sedicenti italiani, sorse una corrente che s'atteggiava a principi democratici, popolari, pure volendosi mantenere «italiani». A capo di questi «democratici italiani» si trovava Gius. Baicich-Rocco. Ne nacque anche una baruffa in famiglia. Nell'agosto del 1905 si costituì la «Società Democratica», composta da elementi eterogenei, e che dovrebbe essere in opposizione agli aristocratici. Questi però, per levarsi ogni seccatura, nominarono il presidente della «Democratica» Virgilio Bolmarcich a segretario comunale! Il Bolmarcich accettò l'offerta in santa pace, gli altri furono pure contenti e Cherso vide il bel spettacolo degli «italiani aristocratici e democratici» come tenendosi colle mani e formando un circolo cantavano la nota canzone:

La pace sia ben fatta
o gio, gio, gella
Sua figlia del cavalier.

Contuttocio gli «aristocratici» per non offendere troppo la loro nobiltà fondarono un separato casino che battezzarono col nome di Patrizio, ma, vedi caso strano, noi, investigando le antiche pergamene e gli antichi libri di storia patria, abbiamo trovato che quel Patrizio, nel libro dei visitatori di San Girolamo a Roma, si firmò: Francesco Patrizio croato di Cherso.

Ecco dunque in lotta da una parte il nostro popolo che vuole si governi a base di vera democrazia, a base d'uguaglianza e vera fratellanza e che si riconosca a Cherso il suo carattere croato, e dall'altra parte sono i cosidetti democratici italiani e aristocratici vulgo «rcapaji», i lekari e bekari coi loro devotissimi poveri di spirito, che si lasciano condurre alla rovina dai loro padroni.

Dissi sopra che senza il sig. Giuseppe Baicich-Rocco il partito avversario sarebbe spacciato. La ragione si è che il Baicich è un uomo danaroso e ha del denaro fuori, da ciò la sua influenza e il suo potere.

Ma ripetiamo: svaka sila do vremena, e il tempo della vittoria della giustizia sta per arrivare. A coloro che lottano nel campo avversario ripeto con Dante:

Non fate come agnel che lascia il latte
Della sua madre, e semplice e lascivo
Seco medesimo a suo piacer combatte.

Arrivederci domani!

Da Lussinpiccolo corrispondenza domani.

Le solite baruffe.

Nella miniera di «Evy» a Petit Bourg, dove sono occupati operai italiani e francesi, scoppio giorni fa, non si sa per che ragione, una feroce rissa fra operai delle due nazionalità, che fecero uso di tutte le armi che capitarono loro nelle mani, bastoni, coltelli, revolvers ecc. Dopo pochi istanti il campo di battaglia era disseminato di feriti che non si poterono raccogliere che quando la lotta ebbe termine. Il più gravemente ferito è l'italiano Cristiano Borsetti, che riportò alcuni colpi di pugnale. Si dice che i colpi d'arma da fuoco sieno stati sparati dagli operai italiani; ma la cosa non può essere stabilita. Furono operati numerosi arresti.

Eppure finora non ci furono onnipollanze a Montecitorio, non si diede la caccia di barbari a nessuno, nessuno si sognò di dire che gli italiani sono perseguitati dai francesi; sono le solite zuffe che accadono dappertutto. E invece quando qualcosa di simile e in proporzioni infinitamente minori succede nelle nostre parti, pare un casus belli in vista.

HRVATSKA STRANA.

VIESTI.

Mjestne.

Braći Sokolašima!
Pozivlju se braća sokolaši neka svi nefajeno dodju na večerašnju tjelovježbu od 9-10 sati.

Pošto se pripravljamo za slet u Zadar umoljena su braća da dodju u potpunom broj.

Zdravo!

Narodni darovi.

Za Društvo sv. Cirila i Metoda primili smo:

Sokolska omladina sabrala je K 4'20 u gostioni kod Sikule u Sijani.

Jelčić osudjen.

Poznati «šini» govornik «drug» Jelčić osudjen je bio prošli petak od okružnog suda u Rovinju na 3 tjedna zatvora, radi nekakvog govora u jednom od njihovih sastanaka.

Težak vojnički prekršaj.

Sriedu u jutro stajao je mornar Fran Jacke pred svojim poručnikom u mjestnoj kasarni, obtučen od kapurala da nije u redu vršio službu. Inače i ostali mornari opisuju slabo toga Jacke. Pred poručnikom, Dietrich pl. Sachsenfels, vldao se je opeta nepristojno, stajao je prekrizheni nogu i u znak poruga držao je ruku na mjesto kod čela za pozdrav, mnogo niže. Poručnik ga je ukorio i osudio na 7 dana zatvora. Moj ti je Frane onda uzbjenio i htio se baciti na poručnika koji se je sabljom obranio te ranio buntovnog mornara na česnom uhu. Jache je zatim u apšeh i prenehen u bolnicu a zatim će biti predan vojničkom sudu.

Pozor.

Članovima «Narodne radničke organizacije» daje se na znanje, da se prima članarina, za sada, samo u subotu od

6-8 u večer i u nedjelju od 10-11, u jutro.

Razne.

Grimalda, 8. V. 1908.

Javljam vam vrlo tužnu viest, da je jučer dne 7. maja ob 3 uri po podne tuča posvema uništala vinkulu loru u Grimaldi, Botonigi i Kerškili, tako, da za 2 godine neima nade za vino. Ove godine se je toliko pokazalo gradnja ko malo koju godinu. Ubogi narod je posvema uništen. Zadužen, do grla. Vjerovnici mu već ne dađu na veresiju ili dug, jer u jesen neće biti plaćeni ni vinom ni grođjem. Narod je zdvojan. Djeca gola i bosu i tajuju hruba, a u kući niti zrna žita!

Zemalj, je Odbor u Poreču već odavna odlučio za Grimaldu 4000 kruna za gradnju komad potrebite ceste, jer se sada ljudi muče sa svojim blagom, da za 5 htl. vina moraju upreći 4 vola, da ga iztegnu iz blata, pa uz pogibelj života i vina na gubitku.

Već 1906. dao je župnik izraditi nacrt po gosp. dru. Petrisu, ali ove čuda, Dragučki paša prevorom je dobio od župnika nacrt, te ga spravio u svoju pišljivu kašetu, i na sve opomene neće da ga dađe. Da nije toga česta bi bila već dovršena a ovako nije ni započeta. Tako je isto i za cisternu na Grimaldi, za koju je vlada zagotovila svoj dio, i kako se čuje zemodbor.

Nu Dragučkomu paši nevidi se dobro, da bi Grimalda što dobila za najveću potrebu. U ljetu moraju ljudi po 2 do 3 ure tražiti vodu, za sebe i za blago. Da se vatra dogodi, sve bi izgorjelo.

Grimalda ima školu sa 120 djece pa kada dodju djeca u školu neimaju ni kapi vode, tako i ljudi kada dolaze k sv. misi. Zalostno da taj paša ima takovu moć u rukama, te može prikositi i oblastima, nu dodijalo nam je, pa već sada upozorujemo oblasti na tog čovjeka, a javiti ćemo se još o njemu.

Javiti ćemo i njegovo ponašanje prema višim osobama i proti svećenstvu. Za danas kažemo samo da nepolazi niti crkve niti sv. sakramenta.

Stavljamo na srce našim zastupnikom da se zauzmu za taj ubogi narod kod viših oblasti.

Toliko za danas.

U Rovinju je u petak u večer strašna tuča učinila mnogo štete. Stariji se ljudi ne sjećaju odavna slične tuče. U daljini od preko 7 kilom. iz Rovinja put Bala potučeno je polje, tuča je veličine jednog oraha.

U Piranu je nadelnik A. Danelov podao ostavku sa načelničke časti, i to — po kazivanju talijanskog listova — jer je talijanski ministar izvanjaki poslao Tittoni, javio, da ili se mora odreći načelničke časti ili časti talijanskog konzula, koju je on obnašao, da te dvie časti ne mogu biti u jednoj osobi. Moj ti Danelov za postavio čast načelnika i pridržao on talijanskog konzula. A talijanske novine viču proti... ministru Tittoni!

Govori se, da je bečka vlada, na poticaj vojničkih krugova došla do toga da zamoli talijanskoga ministra za posredo-

vanje, jer da austrijska vlada nije imala odvažnosti što takova sporučiti Piranskom načelniku!

Ako je to istina, te ako se dakle naša vlada toliko boji talijana, žalostno je i smatrotio.

Izgubljena svota od 160.000 kruna.

Zadar, 7. svibnja 1908. Prošle godine bilo je sa strane poljodjeljskog ministarstva na brzojavni zahtjev ovdješnjeg namjestaštva opredjeljena svota od K 25.000 za poljodjeljske svrhe u Dalmaciji. Ministarstvo je ovu svotu dostavilo dalmatinskom namjestaštvu uz uvjet, da se spomenuta svota ima uložiti u poljodjeljske svrhe do konca godine 1907. Ne bude li se ta svota do zadanog termina upotrebila, to će se morati povratiti natrag ministarstvu. Kako saznaje naš izvijestitelj, dalmatinsko je namjestaštvo od dodijeljene mu svote *upotrebilo samo kruna 65.000*, dok je ostala svota bila izgubljena za dalmatinske poljodjeljske svrhe od ove državne podpore. Razlog zašto dalmatinsko namjestaštvo nije i ostali dio ove svote dobro upotrebio imao bi ležati u tomu, što se na namjestaštvo u rješavanju spisa, koji su se odnosili na spomenutu pripomoć odviše birokratički postupalo.

Bečki parlament za Hrvatsku.

U sjednici u petak, postavio je zastupnik Biankini interpelaciju na ministra predsjednika Becka o odnosnjima u Hrvatskoj. Opisao je absolutizam koji tamo vlada pod P. Rauch-om, govorio je o odgođi sabora, o pomanjkanju osobne sjegurnosti, o penzioniranju činovnika, o odlasku sveučilištaraca u obće opisao je je majstorski, magjarsko nasilje u Hrvatskoj, te zahtjevao neka se pozove ugarsku vladu na red.

Ovu je interpelaciju podpisalo preko 200 zastupnika, a među ovima i veliki broj njemačkih.

Austrijska vlada i izseljenici.

U broju od 4. tek. mj. javili smo u talijanskom djelu lista, kako su se sami talijani izseljenici, na njihovom sastanku u Cirihi-u u Švajcarskoj, dne 17. do 20. proš. mjeseca čudili kako austrijska vlada grozno zanemaruje svoje izseljenike.

Navadjamo danas jedan sam slučaj, između stotine sličnih, koji daje odveć jasnu sliku tužnih naših odnošaja. U nekad obćanoj zemlji, u Kaliforniji, imade svu silu našeg naroda. U samom San Francisku živi ih oko 6000, dobrih djelom uglednih trgovaca i obrtnika, napose

odličnih gostioničara. Ima tamo čitavih ulica, u kojima su Hrvati vlasnici najodličnijih restauracija.

Konzul je dakako njemac te potpuno nesposoban za ono važno mjesto. Na prigodnom poznate katastrofe potresom lanjske godine, konzul se nije znao snaci, nije znao niti se zauzimao koliko je našeg naroda poginulo, koliko štete pretrpio, kao da je to nerazumno blago za kojeg se nitko ne akribi.

Tekar onda se je on maknuo, kad mu je to naložilo ministarstvo izvanjakih posala na poticaj iz Zagreba. Nu ni tada ne bi bio mogao učiniti svoju dužnost da mu nije prisakocio u pomoć predsjednik hrv. dobrotvornog društva »Zvonimir«. Bez Hrvata ne bi dakle poštovani konzul bio mogao uredovati, ali on je zato još uvijek u službi!

Kad će već jednom prestati kod nas takav nered?

Nova crnogorska prijestolnica.

U subotu, dne 9. t. mj. položen je kamen za novu crnogorsku prijestolnicu u Baru. Tako će imati Crna-Gora svoju prijestolnicu na Jadranskom moru a Cetinje će ostati kao jedna uspomena starih borba i stare slave

Vlastnik i izdavač: **Tiskara LAGINJA i dr.**
Odgovorni urednik: ANTE BELANIC.

Dobrog domaćeg vina terana prodaje na veliko uz jeftinu cijenu
MARTIN SOSIĆ,
vinogradar, selo Žuntići pošta Sosić kraj Kanfanara.

PEČATE

iz GUME izradjuje
tiskara

Laginja i dr.

Via Giulia 1. - Pula - Via Giulia 1.

Mali oglasnik.

Piccolo notiziario.

Ciena do 15 rieči 30 para, preko svaka rieč 2 p.

Za veće trgovačke oglase može se dobiti cjenik u našoj papirnici; jačji se za nisku cijenu.

TRAŽI se društvenog slugu, koji pozna potpuno hrvatski jezik. Informacije kod uredništva lista. 116

PRODAJE novo i rabljeno pokućstvo svuke vrsti F. Barbalic na uglu ulice Diana i Sissano. 115

APPRENDISTA falegname viene ricer-cato. Informarsi alla redazione dell'«Omnibus». 110a

NAUČNIKA traži stolarski majstor. Upi-tati se na uredništvo «Omnibus». 110

Trgovcima i raznim gospodarstvenim društvima na znanje: U našoj »Narodnoj Tiskari Laginja i drug.« mogu se dobiti razne trgovačke i zapisničke knjige uz jeftinu cijenu. 52

Pačkim školama i konsumnim društvima preporuča se osobito naša »Narodna Papirnica« za nabavu raznih školskih teka i risanka kao i pločice i line školske potreboće, te sve knjige i tiskanih potreba za konsumna društva. Preprodavačima znatan popust. 52a

VENDESI nella tipografia Laginja e comp. via Giulia i vecchi giornali a 8 soldi il chilogramma. 86a

PRODAJE SE u tiskari Laginja i dr. via Giulia i stare novine po 8 novčica kilogram. 86

NAŠA PAPIRNICA u via Giulia 1, imade na prodaju izborne dopisnice sa slikama zast. Mandić, Spinić i Laginja po 10 para komad. Zatim krasnih kolektora za mladež »Jorgovan« po 70 para, malih kolektora »Ostroman« s pjesmom na spomen Ostromanovog umorstva, košta 10 para, zanimivu knjigu; »Perko Atlantika« od dr. Trešić košta 3 kruno; moderne olovke patent »Penkal« koje nije treba nikad brusiti i traju mnogo vremena K 1'20, treba se samo jednom osvjeđočiti pa će se uvijek rabiti te olovke, itd. itd. 106

Za uspomenu sv. pričesti

najgodniji je dar elegantan molitvenik
»Rejski cvjetovi«,
modernog formata u lijepim bijelim koricama sa
zlatnim napisom:
»Uspomena na sv. pričest«.
Dobiva se u Papirnici LAGINJA i dr., Via Giulia 1.
Cijena mu je samo K 1'40.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

- Prima zadrugare,** koji uplaćuju sadružnik djelovna jedan ili više po kruna 20.
  - Prima novac na štednju od svakoga,** ako i nije član te plaća od istoga 4%,"
dijelo bez ikakvog odbitka.
  - Vraća na štednju uložene iznose** do 1000 K bez predhodnog odkasa, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložajna suglasno ustanovio voći ili manji rok za odkas, uz odkas od 8 dana.
  - Zajmове (posude) daje samo zadrugarom,** i to na hipoteku ili na mjenice i sadružnice na garantoju.
  - Uredovni sati svaki dan** od 9-12 sati prije podne i 3-6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdane zatvoreno.
  - Družtvena pisarna** i blagajna nalazi se u vialo Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod deano, gdje se dohtva ja pobliže informacije.
- Ravnateljstvo.

Brzojavni naslov: POTOČNIK — PULA

JOSIP POTOČNIK — PULA

Corsia Francesco Giuseppe, 6.

VELIKO SKLADIŠTE i TRAJNA IZLOŽBA

glinenih peći za sobe i salone, štednjake sa strojem za prištednju goriva, željeznih štednjaka obloženi sa neizgorivim Chamotom, kaea za kupanje iz najfinijih glinenih lončića, potpuno uređene kupaonice, ploče za podove u kuhinji, hodniku, predvorju, dvorištu, štalama itd. Mosaik-ploče za obložiti stijene, PATENTIRANI ureši za glinene peći, Meidingerovih plašta za glinene peći u svrhu da poveća i usčuva toplinu itd. itd.

Specialiteta: Stroj za prištednju goriva za glinenu peć, dvostrukom brzinom za-grije odaju. — Automatička peć sa regulatorom i trajnom vatrom.

Meteorska peć sa trajnom vatrom. Stroj za uzdržanje vatre za glinenu peć. Štednjaci na plin i drveni ugljen.

NOVO!! Specijalista u nastavljanju peći i štednjaka. **NOVO!!**

Sve u tu struku zasjecajuće radnje izvršuju se pomno, brzo i jeftino. Uzorci, cijenici i proračuni šalju se badava i franko.

